

Elin: Aluevaltuusto
Aika: 18.05.2026 Kello: 09:00 -
Paikka: Auditorio Kotka, Y3, Vaasan keskussairaala
Pykälät: 31 - 43

Osallistujat:

Nimi

Berg Kim	puheenjohtaja
Borg Johanna	jäsen
Bystedt Rainer	jäsen
West Mia	I varapuheenjohtaja
Salovaara-Kero Anne	jäsen
Kapténs Gun	jäsen
Somppi Sari	IV varapuheenjohtaja
Yli-Pelkola Kim	jäsen
Holmäng Johanna	jäsen
Frostdahl Steven	jäsen
Tokou Maria	jäsen
Mahdi Ramieza	jäsen
Jerkku Sven	jäsen
Strömsholm Eva-Maria	jäsen
Backull Ann-Britt	jäsen
Haldin Annica	jäsen
Stenbacka Åsa	jäsen
Gädda Mikael	jäsen
Perjus Mikael	jäsen
Ingo Jenni	jäsen
Storhannus Carina	jäsen
Ribacka Camilla	jäsen
Sandbacka Joacim	jäsen
Forth-Snellman Åsa-Britt	jäsen
Palm Maria	jäsen
Jusslin Gunilla	jäsen
Kärr Kaj	jäsen
Lithén Yngve	jäsen
Björkman Patrik	jäsen
Rantala Mervi	jäsen
Caldén Anna	jäsen
Ala-Heikkilä Sari	jäsen
Eklöv Gudrun	jäsen
Miettinen Arja	jäsen
Sjökvist Peter	jäsen
Härmälä Elin	jäsen
Viljamaa Mari	jäsen
Åkers Rebecca	jäsen
Heinonen Marko	II varapuheenjohtaja
Tuomela Antti	jäsen
Pihlajaniemi Petri	jäsen
Pääjärvi-Myllyaho Riitta	jäsen
Karpinen-Pirkola Satu	jäsen
Koski Susanna	jäsen
Huhta Henrik	jäsen
Pettersson David	jäsen
Hjulfors Andreas	III varapuheenjohtaja
Byggmästar Martin	jäsen

Hjulfors-Sundqvist Maria	jäsen
Asplund Mikaela	jäsen
Kaunismäki Tomi	jäsen
Moisio Harri	jäsen
Ede Lisen	jäsen
Alhonnoro Lotta	jäsen
Lehtonen Emma	jäsen
Karppi Päivi	jäsen
Vahtera Matti	jäsen
Knuutti Teemu	jäsen
Keskinen Pasi	jäsen

Muut osallistujat:

Jakobsson-Pada Linda	sihteeri
Kinnunen Marina	hyvinvointialuejohtaja
Penttinen Erkki	asiantuntija
Sjöström Pia-Maria	asiantuntija
Kotanen Heidi	asiantuntija
Nystrand Lena	asiantuntija
Berg Päivi	asiantuntija
Iso-Aho Camilla	tekninen sihteeri
Berglund Marie-Louis	asiantuntija
Wester Ingrid	nuorisovaltuuston edustaja

Elin: Aluevaltuusto
Aika: 18.05.2026 Kello: 09:00 -
Paikka: Auditorio Kotka, Y3, Vaasan keskussairaala

Asialuettelo:

§ nro	Käsiteltävä asia	Sivu
31	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
32	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
33	Henkilöstöraportti 2025	6
34	Neljännenvuosikatsaus Q1 – 2026	8
35	Talousarviomuutos 2026	11
36	Tulevaisuus- ja kehittämisohjelman (TUKE) toimenpiteet kertyneiden alijäämien kattamiseksi pidennetyn määräajan avulla	13
37	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee ryhtyä toteuttamaan kansallista syöpästrategiaa, E-M Strömsholm	15
38	Vastaus valtuustoaloitteeseen, joka koskee lääkkeiden annosjakelua Pohjanmaalla, G Jusslin, R Bystedt	17
39	Vastaus aloitteeseen, Aikalisä ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköjen sulkemista koskevassa asiassa, K. Heir, G. Jusslin, A-B Backull	19
40	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Huumekuolemien ehkäisy Pohjanmaan hyvinvointialueella, Charlotta Ekman, Vihr	24
41	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Henkilöstöressurssien tehokkaampi käyttö hyvinvointialueella, RKP	27
42	Kysymyksiä, aloitteita ja ilmoituksia	29
43	Kokouksen päättäminen	30

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–4 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

31

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto 18.05.2026

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään seitsemän (7) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle ja niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus sekä kaikille jäsenkunnille. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueille (611/2021) 108 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Suoritetaan nimenhuuto, ja todetaan läsnä olevat jäsenet.

Päätös:

32

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluevaltuusto 18.05.2026

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 130 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi (2) valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla, siten kuin laki hyvinvointialueista 145 §:ssä säädetään.

Hallintosäännön 167 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Lisen Ede ja Gudrun Eklöv.

Päätös:

33

Henkilöstöraportti 2025

Henkilöstöjaosto 23.04.2026 § 35

Valmistelija Suikkanen Juha

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Henkilöstöraportti 2025 antaa kokonaiskuvan Pohjanmaan hyvinvointialueen henkilöstötilanteesta, kehityssuunnista ja keskeisistä HR tunnusluvusta vuoden 2025 osalta. Raportti tukee henkilöstöjaoston tehtävää seurata henkilöstöpolitiikan toteutumista, henkilöstön työhyvinvointia sekä hyvinvointialueen työnantajakyvykkyyttä ja toiminnan kestävyyttä.

Raportissa tarkastellaan henkilöstörakennetta, rekrytointia ja työvoiman saatavuutta, työhyvinvointia ja työkykyä, osaamisen kehittämistä, esihenkilötyötä ja johtamista sekä palkkausta, työaika ja yhteistoimintaa. Lisäksi raportti kuvaa toimintaympäristön muutosten vaikutuksia henkilöstöön ja kokoaa keskeiset kehittämistarpeet tuleville vuosille.

Vuonna 2025 hyvinvointialueen henkilöstömäärä oli vuoden lopussa noin 8 450 henkilöä ja henkilöstötyövuosia kertyi 7 195. Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet vähenivät edellisvuoteen verrattuna talouden sopeuttamistoimien, rekrytointien täyttölupamenettelyn sekä määräaikaisten työsuhteiden vähentymisen seurauksena. Samanaikaisesti henkilöstön vaihtuvuus ja sairauspoissaolot laskivat, mikä viittaa osin henkilöstön sitoutuneisuuteen ja työkyvyn tukemisen onnistumiseen.

Työhyvinvoinnin osalta raportti osoittaa kaksijakoisen kehityksen: työ koetaan edelleen merkitykselliseksi ja työyhteisöjen toimivuus on vahva, mutta koettu kuormitus, työn hallinnan heikkeneminen ja epävarmuus ovat lisääntyneet erityisesti muutostilanteissa. Tulokset korostavat johtamisen, viestinnän, osallisuuden ja työkyvyn tuen merkitystä henkilöstön jaksamisen ja työssä pysymisen kannalta.

Osaamisen kehittämisessä painopisteet ovat olleet potilas- ja asiakasturvallisuudessa, digiosaamisessa, kliinisessä osaamisessa sekä johtamisen vahvistamisessa. Raportti tuo esiin myös koulutusjärjestelmään ja rahoitukseen liittyvät muutokset, jotka edellyttävät tulevana vuosina entistä suunnitelmallisempaa ja strategisempaa osaamisen johtamista.

Henkilöstöraportti 2025 muodostaa keskeisen tietopohjan henkilöstöohjelman ja muun henkilöstöjohtamisen kehittämiseksi vuosina 2026–2027. Raportissa tunnistetut vahvuudet ja kehittämiskohteet tukevat henkilöstöjaoston päätöksentekoa sekä osaltaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toimeenpanoa.

Henkilöstöraportti liitteenä.

HR-johtaja Suikkanen Juha

ehdottaa, että henkilöstöjaosto merkitsee raportin tiedoksi ja toimittaa sen edelleen tiedoksi aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen korjaus liitteeseen: 2.4 Ammattiryhmät

Aluehallitus 04.05.2026 § 108

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee raportin tiedoksi ja toimittaa sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös:

HR-johtaja Juha Suikkanen oli paikalla ja esitteli raportin sekä vastasi kysymyksiin.

Aluehallitus merkitsi henkilöstöraportin tiedoksi ja toimittaa sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Pykälän hyväksymisen jälkeen tauko klo 10.35-10.45.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/2447/01.00.00/2026

Valmistelija Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Henkilöstöraportti 2025

Jakelu

34

Neljännesvuosikatsaus Q1 – 2026

Aluehallitus 04.05.2026 § 109

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen osavuosisikatsaus 31.3.2026 on valmistunut. Raportti kuvaa toiminnan ja talouden tilannetta vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden ajalta. Taloudellisen tilanteen lisäksi raportissa käsitellään toimintaa ja toimintavolyymia sekä strategisia tavoitteita ja mittareita. Lisäksi samalta ajanjaksolta laadittu laaturaportti on yhdistetty samaan asiakirjaan.

Osavuosisiraportti on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta sekä Pohjanmaan hyvinvointialueelle vahvistetun organisaatiomallin mukaisesti, huomioon ottaen siihen tehdyt muutokset. Toimintavolyymia koskevia tavoitteita on seurattu tulosyksikkötasolla, ja toteutuneet suoritteet vaihtelevat merkittävästi sekä yksiköiden välillä että suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Osavuosisiraportti 31.3.2026 osoittaa 1 052 399,99 euron ylijäämää. Talousarvion seuranta perustuu vahvistettuun talousarvioon mukaan lukien aluevaltuuston kokouksessaan 30.3.2026 hyväksymät muutokset. Aluevaltuusto vahvisti joulukuussa 2025 talousarvion, joka sisälsi 52,3 miljoonan euron ylijäämän, eli rahoitukseen sopeutetun talousarvion, jossa menoja oli vähennetty nettomääräisesti noin 57 miljoonan euron sopeutustoimenpiteillä. Vaikka ennen vuoden 2026 talousarvion vahvistamista 1.12.2025 keskusteltiin alijäämien kattamiselle myönnettävän määrärajan pidentämismahdollisuudesta, voimassa oleva lainsäädäntö ei tuntenut tätä mahdollisuutta. Ainoaksi vaihtoehdoksi jäi näin ollen talousarvion laatiminen siten, että kertyneet alijäämät tasapainotetaan viimeistään 31.12.2026 kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Talousarvion voidaan kuitenkin todeta sisältävän kohtuuttoman suuria säästövaatimuksia, joita vuoden 2025 tilinpäätöksen ja vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen osavuosisikatsauksen perusteella ei ole mahdollista saavuttaa. Talousarvion 2026 suurimmat haasteet liittyvät asiakaspalveluihin. Jatkuvista sopeutustoimenpiteistä käydään keskustelua, ja vuoden 2026 talousarvion muutosta valmistellaan samanaikaisesti osavuosi-raportin kanssa.

Toimintatuotot ovat toteutuneet 23,8 miljoonaan euroon eli 24,2 prosenttiin talousarviosta. Tämä on 0,7 miljoonaa euroa eli 2,7 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025. Myyntituotot ovat 4,6 miljoonaa euroa eli 21,8 prosenttia budjetoidusta, ja ne koostuvat pääosin laskutuksesta muille hyvinvointialueille, vakuutusyhtiöille ja valtiolle.

Maksutuotot ovat 14,4 miljoonaa euroa eli 24,7 prosenttia budjetoidusta, kun taas vuokratuotot ovat 2,4 miljoonaa euroa eli 27,2 prosenttia budjetoidusta. Avustukset ja tuet toimintatuottojen joukossa ovat 31.3.2026 mennessä yhteensä 2,2 miljoonaa euroa ja vastaavat pääosin hankkeista aiheutuvia kustannuksia.

Toimintakulut ovat toteutuneet 233,5 miljoonaan euroon eli 26,3 prosenttiin talousarviosta. Kasvu vuoteen 2025 verrattuna on 1,5 prosenttia eli 3,5 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat toteutuneet 118,7 miljoonaan euroon eli 24,8 prosenttiin, ja kasvu samaan ajankohtaan vuonna 2025 verrattuna on 12,6 miljoonaa euroa eli 2,3 prosenttia. Nykyisen tason arvioidaan kuitenkin riittävän tuleviin palkankorotuksiin edellyttäen, että henkilöstövähennykset toteutuvat suunnitellusti. Sijaistarpeisiin liittyvä lisämäärärahan tarve ei vielä näy ensimmäisellä neljänneksellä, mutta tarve on jo havaittavissa ja se huomioidaan talousarviomuutoksen yhteydessä.

Ostopalvelujen talousarvio on tällä hetkellä suurin haaste vuoden 2026 talousarviossa tapahtuneen merkittävän leikkauksen vuoksi. Ostopalvelut ovat toteutuneet 82,2

miljoonaan euroon eli 28,9 prosenttiin budjetoidusta ja ovat kasvaneet 4,1 prosenttia verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2025. Yli puolet ostopalveluista koostuu asiakaspalveluista, joissa kasvu on 13 prosenttia eli 5,4 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2025. Suurempien määrärahojen tarve huomioidaan talousarviomuutoksessa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat toteutuneet 15,3 miljoonaan euroon eli 26,2 prosenttiin. Avustukset ja tuet ovat toteutuneet 5,0 miljoonaan euroon eli 25,8 prosenttiin budjetoidusta, ja vuokrakulut ovat 11,5 miljoonaa euroa eli 25,6 prosenttia budjetoidusta.

Nettotoimintakulut eli toimintakate ovat 209,7 miljoonaa euroa, mikä vastaa 26,5 prosenttia budjetoidusta ja merkitsee 2 prosentin eli 4,1 miljoonan euron kasvua verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuonna 2025. Sopeutustoimenpiteitä toteutetaan jatkuvasti kustannustason alentamiseksi, mutta samalla valmistellaan realistisempaa talousarviota, joka perustuu alijäämien kattamisajan pidentämiseen.

Toimialakohtaisissa katsauksissa seurataan kunkin yksikön suoritteita suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä taloudellista tulosta, jossa painopiste on tällä hetkellä siinä, kuinka hyvin toiminnan nettokustannukset ovat toteutuneet suhteessa vahvistettuun talousarvioon. Strategiset tavoitteet ja mittarit on koottu ja niitä on seurattu samalta ajanjaksolta.

Toimintavolyymi vaihtelee eri yksiköiden välillä. Osa yksiköistä on lisännyt toimintaansa ja osa vähentänyt, ja suurin osa muutoksista on tapahtunut suunnitellusti. Suoritteiden tilastoinnissa esiintyy edelleen vaihtelua, mutta tilanne paranee jatkuvasti. Lopullinen harmonisointi on kuitenkin mahdollista vasta sen jälkeen, kun uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä on ollut täysimääräisessä käytössä pidempään. Tällä hetkellä voidaan todeta, että joillakin yksiköillä on viivettä kirjaamisissa. Rekisteröinnin yhtenäisten käytäntöjen koulutukseen ja tiedottamiseen panostetaan voimakkaasti. Nykytilanteessa on nähtävissä, ettei laadittu talousarvio tule riittämään, ja tämä koskee erityisesti asiakaspalveluiden määrärahoja.

hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee neljännesvuosikatsauksen Q1 – 2026 tiedoksi, sekä lähettää sen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Aluehallitus merkitsi neljännesvuosikatsauksen Q1 - 2026 tiedoksi ja lähettää sen aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/2717/02.02.02/2026

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto merkitsee neljännesvuosikatsauksen Q1 - 2026 tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 2 Kvartalsöversikt - Osavuosikatsaus Q1 2026

Jakelu

35

Talousarviomuutos 2026

Aluehallitus 04.05.2026 § 110

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Koska vaatimuksena oli, että talousarvio osoittaisi alijäämien kattamista vuoden 2026 loppuun mennessä, laadittiin liian tiukka talousarvio etenkin ostopalvelujen ja tarkemmin sanottuna asiakaspalvelujen ostojen osalta. Vuoden 2026 ensimmäisen neljänneksen osavuosisiraportti osoittaa nyt selvästi, että näitä talousarvion leikkauksia ei voida toteuttaa, vaan talousarvioon tarvitaan seuraavat lisäykset:

- + 26 milj. asiakaspalveluihin pääasiassa sairaalapalveluissa (yliopistosairaalat ja muut sairaalat)
- + 3,5 milj. asiakaspalveluihin lisäpanostuksena palveluasumiseen koti- ja asumispalvelujen toimialalla
- + 7,9 milj. asiakaspalvelujen kustannuslisäyksiin, jotka ovat syntyneet vuonna 2026 sairaalapalveluissa ja vammaispalveluissa
- + 5,5 milj. panostuksena sijaismäärärahaan
- maksutuotot vähenevät 125.000 eurolla hallituksen tekemän, maksutonta synnytyshoitoa koskevan päätöksen mukaisesti.

Yhteensä 43 miljoonaa €. Muut vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät sopeutustoimet säilyvät ennallaan. Muutettu talousarvio on 9,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Tilinpäätös 2025 ja osavuosisiraportti osoittavat, että alijäämiä ei ole mahdollista kattaa vuoden loppuun 2026 mennessä, vaan tarvitaan lisäaikaa. Lisäaikaa on nyt mahdollista hakea väliaikaisen lakiesityksen johdosta. Toimenpiteet alijäämien kattamiseksi ja lisäaikaa koskeva hakemus käsitellään erikseen.

hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy osaltaan ja esittää valtuustolle, että tämä hyväksyy talousarviomuutoksen 2026.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Hallituksen jäsen David Pettersson esittää, että aiemmin tehty päätös ilmaisista synnytyksistä perutaan ja näin ollen tuloja lisätään n. 125 000 €. Ehdotusta ei kannatettu ja se raukesi.

David Pettersson jätti eriävän mielipiteen pöytäkirjaan.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/2718/02.02.02/2026

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto hyväksyy talousarviomuutoksen 2026.

Päätös:

Liitteet

Liite 3 Budgetändring - Talousarviomuutos 4.5.2026

Jakelu

36

Tulevaisuus- ja kehittämisohjelman (TUKU) toimenpiteet kertyneiden alijäämien kattamiseksi pidennetyn määräajan avulla

Aluehallitus 04.05.2026 § 111

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluehallitus päätti 24.3.2026 käynnistää valmisteluprosessin, jotta aluevaltuusto voi käsitellä toukokuun kokouksessaan suunnitelman, joka täyttää hyvinvointialueesta annetun lain 115 a §:n 2 momentissa säädetyt vaatimukset.

Hakemuksen tekemiselle säädettyjen edellytysten arvioidaan täyttyvän, koska määräajan pidennys on välttämätön, jotta hyvinvointialue voi noudattaa sekä taloutta koskevaa lainsäädäntöä että palvelujen järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Samalla arvioidaan, että kertynyt alijäämä on objektiivisesti mahdollista kattaa pidennetyn määräajan kuluessa. Lakiehdotuksen mukaan hakemus on tehtävä sen jälkeen, kun aluehallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen, ja viimeistään sen vuoden elokuun loppuun mennessä, jolloin alijäämän kattamista koskeva alkuperäinen määräaika päättyy.

Pidennyslakemus edellyttää valtuuston hyväksymää toimenpideohjelmaa, ja Pohjanmaan hyvinvointialue on laatinut vuosille 2027 ja 2028 suunnitelman, joka sisältää uusia sopeutustoimia, joiden kaikkien tarkoituksena on alijäämien kattaminen vuoden 2029 loppuun mennessä.

Tilinpäätös 2025 ja osavuosisraportti osoittavat, että alijäämiä ei ole mahdollista kattaa vuoden loppuun 2026 mennessä, vaan tarvitaan lisäaikaa. Alijäämien kattamisen toimenpideohjelma on laadittu palveluluokkatasolla ja esitellään yksityiskohtaisemmin oheisessa asiakirjassa.

hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy osaltaan ja esittää valtuustolle, että tämä

- hyväksyy vuosien 2027–2028 toimenpideohjelman alijäämien kattamiseksi
- päättää hakea kertyneen alijäämän kattamista varten määräajan pidennystä vuoteen 2029 saakka
- hyväksyy, että päätös edellyttää, että valtioneuvosto hyväksyy esityksen määräajan pidentämistä koskevasta väliaikaisesta laista (HE 189/2025, lakiin lisätään uusi 115 a §.)
- hyväksyy, että hyvinvointialuejohtaja Marina Kinnunen valtuutetaan tekemään hakemus määräajan pidentämisestä.

Päätös:

Pykäläteksti ja päätösesitys § 111 vaihdettiin esittelijän pyynnöstä ja hallituksen yksimielisellä hyväksynnällä. Alkuperäinen teksti on nähtävillä esityslistassa. Muutoksen syy on valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaisema hyvinvointialueiden ennakkollinen rahoituslaskelma vuodelle 2027 aluehallituksen 4.5.2026 kokouksen esityslistan julkaisemisen jälkeen.

Aluehallitus päätti

- hyväksyä vuosien 2027-2028 toimenpideohjelman alijääminen kattamiseksi
- päätti hakea kertyneen alijäämän kattamista varten määräajan pidennystä vuoteen 2029 saakka
- hyväksyä esittelijän kokouksessa tekemän muutosesityksen, jonka mukaan vuodelle 2029 lisätään säästöjä 1,5 miljoonaa euroa ja tämän myötä kumulatiivinen ylijäämä 2029 on 1,9 M€. Säästövaatimus 1 M€ lisätään IT-tukipalveluihin ja 0,5 M€ suun terveydenhuoltoon.

- hyväksyy, että päätös edellyttää, että valtioneuvosto hyväksyy esityksen määräajan pidentämisestä koskevasta väliaikaisesta laiste (HE 189/2025, lakiin lisätään uusi 115 a §)
- hyväksyy, että hyvinvointialuejohtaja Marinan Kinnunen valtuutetaan tekemään hakemus määräajan pidentämisestä
- aluehallitus lähettää tarkennettun pykäläesityksen ja toimenpideohjeman 2027-2029 valtuustolle hyväksyttäväksi.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/2719/02.02.02/2026

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto

- hyväksyy vuosien 2027-2028 toimenpideohjelman alijääminen kattamiseksi
- päättää hakea kertyneen alijäämän kattamista varten määräajan pidennystä vuoteen 2029 saakka
- hyväksyy esittelijän esityksen, jonka mukaan vuodelle 2029 lisätään säästöjä 1,5 miljoonaa euroa ja tämän myötä kumulatiivinen ylijäämä 2029 on 1,9 M€. Säästövaatimus 1 M€ lisätään IT-tukipalveluihin ja 0,5 M€ suun terveydenhuoltoon.
- hyväksyy, että päätös edellyttää, että valtioneuvosto hyväksyy esityksen määräajan pidentämisestä koskevasta väliaikaisesta laiste (HE 189/2025, lakiin lisätään uusi 115 a §)
- hyväksyy, että hyvinvointialuejohtaja Marina Kinnunen valtuutetaan tekemään hakemus määräajan pidentämisestä
- hyväksyy toimenpideohjeman 2027-2029.

Päätös:

Liitteet

- Liite 4 Sopeuttamistoimenpiteet alijäämien kattamiseksi 2027-2029
- Liite 5 Hakemukseen liitettävät tuloslaskelmat
- Liite 6 Pöytäkirjanote_ §19 Vanhusneuvosto
- Liite 7 Pöytäkirjanote_ §25 Vammaisneuvosto

Jakelu

37

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee ryhtyä toteuttamaan kansallista syöpästrategiaa, E-M Strömsholm

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 21.01.2026 § 8

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Eva-Maria Strömsholm (RKP) on jättänyt 1.12.2025 valtuustoaloitteen, jonka mukaan Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee ryhtyä toteuttamaan marraskuussa 2025 julkaistua kansallista syöpästrategiaa. Strategian useasta kohdasta ilmenee, että hyvinvointialueet ovat vastuussa strategian käyttöönotosta ja noudattamisesta sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Aloitteessa ehdotetaan, että hyvinvointialue 1: Tutustuu strategiaan perusteellisesti ja asettaa työryhmän suunnittelemaan strategian toteuttamista hyvinvointialueella. 2: Asettaa riittävästi resursseja (rahaa ja henkilöstöä) strategian käytäntöön viemiseen siten, että se näkyy hoitotyössä ja prosesseissa. 3: Sitoutuu noudattamaan strategiaa ja tarjoamaan hyvinvointialueen syöpäpotilaille strategian edellyttämät palvelut.

[Kansallinen syöpästrategia](#) on laaja-alainen kokonaisuus, joka käsittää yhteiskunnan useita eri tahoja. Strategian tavoitteena on:

- vahvistaa osallisuutta ja kehittää ihmislähtöisiä palveluita,
- vähentää syöpätaakkaa ehkäisyn ja varhaisen toteamisen avulla,
- varmistaa yhdenvertainen ja vaikuttava syövänhoito,
- olla aallonharjalla muuttuvassa toimintaympäristössä.

Syöpästrategian toimeenpanon aikataulussa on vuoden 2026 painopisteenä strategian toimeenpanon tiekartan valmistuminen ja TKI-toimien käynnistyminen (TKI=tutkimus, kehitys, innovaatio), ja syöpästrategian sote-toimet käynnistyvät yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa vuosina 2027-2030.

Pohjanmaan hyvinvointialueen johto pitää kansallista syöpästrategiaa hyvänä kokonaisuutena, joka sisältää konkreettisia kehittämissuunnitelmia ja selkeitä seurantaindikaattoreita. Strategian toimeenpanosta hyvinvointialueilla ei ole vielä varsinaisia ohjeita, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon johtoryhmä keskusteli strategiasta 25.11.2025 pitämässään kokouksessa. Johtoryhmä päätti pyytää eri toimialoilta ehdotuksia työryhmän jäseniksi, joiden tehtävänä on toimia strategian asiantuntijoina ja arvioida hyvinvointialueen toimenpidetarpeita. Tavoitteena on, että työryhmä asetetaan vuoden 2026 alussa. Työryhmälle suunnitellut tehtävät ovat yhdenmukaisia aloitteen ehdotusten kanssa.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:

Jaosto hyväksyi ehdotuksen.

Aluehallitus 16.02.2026 § 43

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/7810/00.02.00/2025

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 8 78. Valtakunnallinen syöpästrategia tulisi toteuttaa Pohjanmaan hyvinvointialueella, E-M Strömsholm

Jakelu

38

Vastaus valtuustoaloitteeseen, joka koskee lääkkeiden annosjakelua Pohjanmaalla, G Jusslin, R Bystedt

Aluehallitus 13.04.2026 § 87

Valmistelija Kotanen Heidi
Pellfolk Tony
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Gunilla Jusslin ja Rainer Bystedt (RKP) ovat jättäneet valtuustoaloitteen (28.4.2025), joka koskee lääkkeiden annosjakelua Pohjanmaalla.

Annosjakelua koskevassa valtuustoaloitteessa painotetaan tarvetta varmistaa, että myös maaseudun pienemmät apteekit voivat osallistua annosjakelulääkkeiden hankintaan. Hankintoja on tehty neljä, ja vastauksen valmistelijat ovat aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä siitä, että hankinta tulee muotoilla siten, että se ei sulje pois pienempiä toimijoita. Sen vuoksi kaikissa hankinnoissa on ollut lähtökohtana, että kaikilla paikallisilla apteekeilla, koosta riippumatta, on mahdollisuus jättää tarjous, ja hankinta-asiakirjoja on muokattu tämän mahdollistamiseksi.

Talousarviokehykset ovat olleet ratkaiseva tekijä prosessin aikana, koska aikaisemmissa hankinnoissa oli erittäin suuria hintaeroja halvimpien ja kalleimpien tarjousten välillä. Kaksi hankinnoista jouduttiin keskeyttämään, koska ilmoitetut hinnat ylittivät käytettävissä olevat talousarviomäärärahat. Vaikka toisessa hankinnassa vaatimuksia laskettiin talousarviomäärärahojen mukaisten tarjousten varmistamiseksi, keskihinta nousi ensimmäiseen hankintaan verrattuna. Sen vuoksi kolmannessa hankinnassa otettiin käyttöön hintakatto, joka oli neljä euroa/asiakas/ 2 viikkoa. Tämän johdosta seitsemän tarjousta pysyi kehyksissä, mutta viisi ylitti hintakaton, ja kahdelle alueelle ei saatu yhtään tarjousta. Seitsemää tarjouksetta jäänyttä aluetta varten tehtiin neljäs hankinta samalla hintakatolla kuin aikaisemmin, ja sen tuloksena koko hyvinvointialue tuli katetuksi. Kaikilla halukkailla apteekeilla oli mahdollisuus jättää tarjous.

Yhteenvedona voidaan todeta, että hyvinvointialue on pyrkinyt johdonmukaisesti luomaan hankintamenettelyn, joka on mahdollistanut kaikkien paikallisten apteekkien osallistumisen kaikkiin neljään hankintaan. Ilmenneet haasteet ovat liittyneet suuriin hintaeroihin ja käytettävissä oleviin talousarviovaroihin.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/2587/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi
Pellfolk Tony
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 9 62. Annosjakelu Mahdollisuus maaseudun pienimmille apteekkeille, G
Jusslin

Jakelu

39

Vastaus aloitteeseen, Aikalisä ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköjen sulkemista koskevassa asiassa, K. Heir, G. Jusslin, A-B Backull

Aluehallitus 13.04.2026 § 88

Valmistelija Kotanen Heidi, sektorijohtaja ikäihmiset
Tony Pellfolk, toimialajohtaja koti- ja asumispalvelut
Satu Hautamäki, toimialajohtaja sote-keskus,
Kosti Hyvärinen, toimialajohtaja Kuntoutus- ja psykososiaaliset palvelut
Sofia Svartsjö, johtajaylilääkäri
Marjo Orava, johtajaylihoitaja
Carina Näls, Sosiaalijohtaja
Ulf Stenbacka, kiinteistöjohtaja
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kjell Heir, Gunilla Jusslin ja Ann-Britt Backull ovat jättäneet valtuustoaloitteen (30.9.2024) koskien aikalisää ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden sulkemisessa. Aloitteen allekirjoittajat haluavat, että hyvinvointialue antaa selkeän ja yksiselitteisen selvityksen siitä, mihin ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden sulkemiseen liittyvät ehdotukset perustuvat ja millaisia vaikutuksia niillä on.

Eri asumispalvelut hyvinvointialueella

Palveluasumispaikkoja tarjotaan eri ikäryhmille tarpeen mukaan. Eri asiakasryhmiä ovat ikäihmisten, mielenterveys- ja päihde-, vammaispalveluiden ja lasten asumispalvelut. Asumispalveluiden oman tuotannon ja ostopalveluiden osuudet vaihtelevat palveluittain. Alla on eriteltyä eri ympärivuorokautisen asumispalveluiden paikkamäärät omat paikat ja ostopalvelupaikat.

- **Vammaispalveluiden asumispalvelut:**
 - Ostopalvelu:**
 - 180 paikkaa, ja sisältää myös tuetun asumisen ostot
 - Oma toiminta:**
 - 284 paikkaa ympärivuorokautista palveluasumispaikkaa
- **Ikäihmisten asumispalvelut:**
 - Ostopalvelu**
 - Ympärivuorokautinen palveluasuminen 716 paikkaa
 - Oma toiminta**
 - Ympärivuorokautinen palveluasuminen 1081 paikkaa
 - Yhteisöllinen asuminen 111 paikkaa
- **Mielenterveys- ja päihde asumispalvelut**
 - Ostopalvelu**
 - Tuettu asuminen 74 paikkaa
 - Yhteisöllinen asuminen 54 paikkaa
 - Ympärivuorokautinen asuminen 138 paikkaa

Oma toiminta

- Tuettu asuminen 200 paikkaa
- Yhteisöllinen asuminen 15 paikkaa
- Ympäri vuorokautinen asuminen 52 paikkaa

- **Lastensuojelun laitoshoido:**

- Ostopalvelu 132 paikkaa asumispalvelua lapselle / nuorelle
- Oma toiminta 18 asumispalvelupaikkaa

Oman ja ostopalvelun osalta ikääntyneiden ja vammaispalveluiden oman ja ostopalvelun suhde on samaa luokkaa ja taas mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä lasten asumispalveluiden suhde on päinvastainen. Lastensuojelun osalta toimenpiteenä on ollut vahvistaa omaa palvelutuotantoa asumispalveluissa. Päätös on tehty uudesta omasta lastensuojeluyksiköstä Pietarsaareen ja tilat ovat löytyneet.

Ikäihmisten asumispalveluita on jokaisessa kunnassa Pohjanmaan alueella Kaskista lukuunottamatta. Ikäihmisten palveluasumisessa asiakkaan asumisaika on noin reilu 2 vuotta. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ja lasten asumispalvelut saattavat olla kestoltaan eri pituisia. Vammaispalveluiden asumispalvelu eroavat edellä kuvatuista ja ovat asiakkaiden koteja vuosikymmeniä. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden, lasten ja vammaisten asumispalveluita ei voida tuottaa joka kunnassa vaan nämä erityispalveluina ovat enemmän keskitettyjä alueella.

Asumispalveluiden kehittämisessä alueellista tulee tarkastella asukkaiden palvelutarvetta, henkilöstön saatavuutta ja saatavilla olevia kiinteistöjä. Erityispalveluiden osalta palvelut tulevat keskittymään alueella. Asumispalveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä tulee huomioida eri asiakasryhmien tarpeet kokonaisuutena. Samalla alueella voidaan tarjota sekä ikäihmisten, vammaisten että mielenterveys- ja päihdekuntoutujien eri muotoisia asumispalveluita.

Vuodelle 2026 ei ole suunnitelmassa uusia ikäihmisten palveluasumispaikkojen vähennyksiä.

Senioriasuminen osana monipuolista asuntotarjontaa ikääntyneille

Pohjanmaan alueen kunnilla ja kolmannella sektorilla sekä yksityisillä on ikäihmisille tarkoitettuja asuntoja, joita kutsutaan senioriasumiseksi. Kuntien ja kaupunkien vastuulla on tarjota ikäihmisille soveltuvia asuntoja, mutta näihin ei ole edellytyksenä sosiaalihuollon päätöstä. Hyvinvointialueen vastuulle kuuluu järjestää sosiaalihuoltolain mukaista yhteisöllistä asumista ikäihmisille, joka eroaa senioriasumisesta.

Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää ikääntyneiden asumiseen liittyvissä asioissa. Ikäihmiselle tarvitaan asuntoja, joihin ei edellytetä kriteerien mukaista toimintakykyä, vaan joihin ikäihmisillä on mahdollisuus muuttaa soveltuvampaan asumisympäristöön ennen toimintakyvyn heikkenemistä.

Yhteisöllinen asuminen ja yksiköt Pohjanmaan hyvinvointialueella

Yhteisöllistä asumisessa tavoitteena on tarjota noin 1–2 %:ia 75-vuotta täyttäneiden määrästä. Yhteisöllistä asumista tuotetaan tällä hetkellä täysin omana tuotantona. Hallitus on hyväksynyt (25.8.2025 §144) kiinteistö- ja toimitilasuunnitelman tuleville vuosille. Vuoden 2026 investointisuunnitelmaan sisältyy määräraha Vaasan ja Laihian yhteisölliseen ja

ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen. Pietarsaaren Koivurinteeseen suunnitellaan myös hybridiyksikköä, jossa yhdistyvät sekä yhteisöllinen että ympärivuorokautinen palveluasuminen.

Yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus ja myöntämisen kriteerit on hyväksytty hallituksen kokouksessa 17.6.2024. Yhteisöllisen paikatavoitteet vuodelle 2030 on päätetty 21.10.2024 (§207-209) hallituksen kokouksessa. Pohjanmaan alueella on kevään 2024 kartoitettu yksiköt, jotka voidaan muuttaa yhteisöllisen asumisen yksiköiksi ilman isoja investointeja. Muutosprosessi on vielä osin kesken. Tällä hetkellä yhteisöllisen asumisen paikkoja on 111 koko alueella. Alueen yhteisöllisen asumisen yksiköt ovat:

- Solhörnan (30 paikkaa) Mustasaari
- Kastusgården (12 paikkaa) Vöyri
- Bostället (42 paikkaa) Närpiö
- Solgården (12 paikkaa) Närpiö
- Åldersro (7 paikkaa) Kristiinankaupunki
- Pörtom Servicecenter (8 paikkaa) Närpiö (2026)

Mitä yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan?

Yhteisöllinen asuminen on käsite, joka korvaa aiemmin käytetyn tavallisen palveluasumisen käsitteen. Käytännössä muutos tarkoittaa asumisen ja palveluiden (tukipalvelut, kotihoito) eriyttämistä. Tavallinen palveluasuminen sisälsi sekä asumisen että palvelut. Yhteisöllisen asumisen osalta hyvinvointialue tekee erillisen päätöksen asumisesta ja erillisen päätöksen palveluista kuten tukipalveluista ja/tai kotihoidosta. Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta on tärkeä osa yhteisöllistä asumista. Muutoksella on pyritty selkeyttämään eri asumismuotojen erot. Yhteisöllisen asumisen tarkoituksena on vahvistaa henkilön itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta sekä lisätä turvallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yhteisöllisessä asumisessa on vastuuhenkilö, joka koordinoi kokonaisuutta, toimii yhteyshenkilönä ja suunnittelee sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Kiinteistöt hyvinvointialueella

Hyvinvointialue hallinnoi kiinteistöjä yhteensä yli 425000 m² (2025 lukuja). Tästä kokonaisuudesta omistuksessa on 159000m² ja vuokraneliöitä on 267000m². Asunnoiksi luokiteltua pinta-alaa on 47000m². Kiinteistöjen kunto vaihtelee. On vastikään käyttöön otettuja tiloja sekä peruskorjauksen tarpeessa olevia asumisyksiköitä. Yleisesti kiinteistöistä on pidetty huolta ja keskimäärin arvioidaan kuntoluokan olevan yli 70%. Paras 97% (erinomainen, uutta vastaavaa) ja huonoimmat 30% (purkukuntoinen, vaurioitunut rakennus). Investointeja rakennuksiin sovitaan tapauskohtaisesti kiinteistöomistajan kanssa. Ylläpito- ja peruskorjaukset kuuluvat yleensä vuokraan. Investoinnit omiin asumiskohteisiin on listattu taloussuunnitelmaan.

HEBO:n ja KUPS:n asumispaikkahinnan vertailu seuraavasti:

- Keskihinta HEBO 770,67 €/kk. KUPS 599,94 €/kk.
- Halvin HEBO 250,67 €/kk. KUPS 306,86 €/kk.
- Kallein HEBO 1611,82 €/kk. KUPS 1231,48 €/kk.

Henkilöstön saatavuus

Yleisesti hoito- ja hoivahenkilöstön saatavuus on parempi kuin muutama vuosi sitten. Kansallisten ennusteiden mukaan seuraavien 10-20 vuoden aikana saatavuus tulee kuitenkin vaikeammaksi nuorten ikäluokkien vähentyessä. Asumispalveluissa hoito- ja

hoiva-alan henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä parempi kuin muutama vuosi sitten, minkä ansiosta Pohjanmaalla on useampi vakinaisessa työsuhteessa. Haasteita rekrytoinnissa saattaa esiintyä haja-asutusalueilla. Omien ympärivuorokautisten asumispaikkojen vähentyessä on jatkuvasti arvioitu henkilöstötarvetta kotona asumisen tukeen. Toimenpiteiden yhteydessä on allokoitu osa henkilöstöä uudelleen, esimerkiksi vahvistettu kotikuntoutusta. Samanaikaisesti hyvinvointialue on sitoutunut pysymään henkilöstöbudjetissa, ympärivuorokautisen toiminnan vähentyminen näkyvät myös henkilöstösäästöinä.

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman analysointi

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmaan liittyen on jokaisesta säästötoimenpiteestä ja muutoksesta tehty riskien ennakoarviointi. Lisäksi hallitukselle on annettu tiedoksi riskikooste. Liitteessä syksyn 2025 viimeisin riskikooste ja säästöjen toteutuminen hyvinvointialueella (liite 1).

Syksyn 2025 riskikoosteessa vakavia riskejä toiminnalle ei ole havaittu, ja tilanteissa, joissa riskejä on havaittu, riskienhallinnan toimenpiteisiin on ryhdytty. Talouden näkökulmasta palveluissa on tunnistettu riskejä budjetin ylittymisestä. Henkilöstökustannusten ja henkilöstökuormituksen osalta riskit on tunnistettu ja hallintatoimenpiteet on osin aloitettu, mutta tilanteen seuranta vaatii jatkuvaa seurantaa.

Palveluverkkoon ja asiakaspalveluihin liittyvät muutokset ovat vaikuttaneet lähinnä paikallisiin palveluihin, mutta kokonaisuudessaan palveluiden laatu ja jatkuvuus on pystytty varmistamaan. Asiakastytyväisyys on asiakaspalautteen mukaan pysynyt hyvällä tasolla. Palveluasumisen paikkojen vähentämisessä on riski jonojen pitenemisestä ja hoitoketjun kuormittumisesta, joilla on vaikutuksia asiakkaiden saamaan oikeaan palvelutasoon ja myös henkilöstön kuormittumiseen. Hallintakeinona on käytetty palveluiden monipuolistamista ja kotihoidon tukemista. Tilannekuvan kautta kuormitustilannetta seurataan tiivistä. Tilanteeseen on myös reagoitu toimenpiteillä.

Keskeisimmät riskienhallintakeinot vuodelle 2026 ovat rekrytointien ja henkilöstöresurssien tarkka suunnittelu, sekä henkilöstön kuormituksen seuranta eri palveluissa. Henkilöstön osallistaminen muutoksiin on huomioitava uudistusten edistämiseksi. Palveluiden digitalisointi ja vaihtoehtoisten palvelumallien käyttöönotto parantavat saavutettavuutta ja tehokkuutta. Panostus ennaltaehkäiseviin palveluihin vähentää pitkän aikavälin riskejä ja kustannuksia.

Alueen rahoitus ei ole hyvinvointialueen alkuvuosina kattanut kustannuksia, mutta alijäämä on pienentynyt tasaisesti. Sopeutustoimet ja jälkikäteisrahoitus käänisivät tuloksen positiiviseksi vuonna 2025, vaikka tavoitetasoon ei päästy.

Miten voi Pohjanmaa? Raportti toimii alueen hyvinvointikertomuksena. Raportissa analysoidaan väestön hyvinvointia, terveyttä ja palveluiden tarvetta sekä käyttöä vuosittain. Dokumentti toimii ylimpänä ohjaavana dokumenttina strategian ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/746/00.02.00/2025

Valmistelija Kotanen Heidi
Tony Pellfolk, toimialajohtaja koti- ja asumispalvelut
Satu Hautamäki, toimialajohtaja sote-keskus,
Kosti Hyvärinen, toimialajohtaja Kuntoutus- ja psykososiaaliset palvelut
Sofia Svartsjö, johtajaylilääkäri
Marjo Orava, johtajaylihoitaja
Carina Nåls, Sosiaalijohtaja
Ulf Stenbacka, kiinteistöjohtaja
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 10 50. Aikalisä ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköjen sulkemista koskevassa asiassa
- Liite 11 Riskikooste syksy 2025

Jakelu

40

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Huumekuolemien ehkäisy Pohjanmaan hyvinvointialueella, Charlotta Ekman, Vihr

Aluehallitus 13.04.2026 § 90

Valmistelija Penttinen Erkki
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Huumekuolemien määrä on kasvanut Suomessa 2000-luvun aikana rajusti. Suurin osa kuolemista on tapaturmaisia ja estettävissä olevia myrkytyskuolemia, joissa yhdistyvät esimerkiksi lääkeopioidit, alkoholi ja rauhoittavat lääkkeet. Hoitoon hakeutumisen kynnyksen madaltaminen on välttämätöntä, sillä suuri osa huumekuolemista tapahtuu palvelujärjestelmän ulkopuolella.

THL:n huumekuolemien ehkäisyn mallissa korostetaan hyvinvointialueiden keskeistä tehtävää asukkaiden terveyden ja turvallisuuden edistämässä sekä huumehaittojen ehkäisyssä. Palvelujen saavutettavuus, yhteistyö ja tutkittuun tietoon perustuvat menetelmät ovat ratkaisevia huumekuolemien vähentämisessä.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Pohjanmaan hyvinvointialue käynnistää THL:n huumekuolemien ehkäisyn mallin mukaisia toimenpiteitä. Toimenpiteet, joihin hyvinvointialue voi ryhtyä:

- 1. Opioidikorvaushoito nopeasti ja matalalla kynnyksellä:** taataan nopea pääsy korvaushoidon arvioon ilman lähetettä, kehitetään liikkuvia korvaushoidon palveluita ja etäasioinnin mahdollisuuksia
Vastaus:
 - Pohjanmaalla toteutetaan päihdehoitoa matalalla kynnyksellä. Esim. potilaat voivat hakeutua päihdekierteen katkaisuun ja vieroitushoitoon Päihdepsykiatriselle osastolle ilman lähetettä 24/7. Jonoa katkaisuhoidon on ilmennyt hyvin harvoin ja tällöinkin puhutaan 1-2 päivästä. Päihdekuntoutukseen on Pohjanmaalla päässyt hyvin, mutta maksusitoumusten käsittelyssä on tavoitteena jouhevoittaa käytäntöjä entisestään.
 - Korvaushoitoa toteutetaan matalalla kynnyksellä, kun se todetaan aiheelliseksi. On kuitenkin hyvin tärkeää arvioida potilaan tilanne huolellisesti ennen korvaushoidon aloitusta ja varmistua siitä, että korvaushoitoa voidaan toteuttaa turvallisesti. Useimmilla huumeidenkäyttäjillä on eri huumeiden sekakäyttöä, mikä on merkittävä haaste korvaushoidon turvallisen toteuttamisen kannalta.
- 2. Liikkuvien ja jalkautuvien palvelujen vahvistaminen:** laadukas päihde- ja terveysneuvonta alueen eri osiin yhteistyössä järjestöjen kanssa, jalkautuminen verkkoalustoille
Vastaus:
 - Opioidikorvaushoitoon pääsee jo nyt Pohjanmaan hyvinvointialueella matalalla kynnyksellä, ilman lähetettä. Asiakas voi ottaa yhteyttä psykososiaaliseen keskukseseen, jossa arvioidaan asiakkaan tilanne sekä luodaan hoitosuunnitelma. Terveysneuvontaa tarjotaan keskisellä alueella keskitetysti Vaasasta.
 - Hyvinvointialue on valmiina tarjoamaan liikkuvaa terveysneuvontaa (esim. vanha ambulanssi/muokattu matkailuauto), mikäli tähän saadaan tarvikkeet ja rahoitus. Tämä tukisi myös meneillään olevia hankkeita sekä mahdollisesti tulevaa C-hep. hanketta.

3. **Kotiin jaettavan naloksonin käyttöönotto:** pilotoidaan kotiin vietävä naloksoni ja opastus sen käyttöön yliannostusriskissä oleville, tarjotaan läheisille ja vertaistoimijoille tietoa yliannostuksen tunnistamisesta ja tilanteessa toimimisesta
 - Huumekuolemat liittyvät Suomessa tyypillisesti useiden eri aineiden sekakäyttöön. Tällöin yliannoksissa vaste naloksonille voi jäädä marginaaliseksi. Tärkeää on, että huumeidenkäyttäjät osaisivat antaa elvytystä ja voisivat soittaa mahdollisimman matalalla kynnyksellä Hätäkeskukseen avun saamiseksi.
 - Uniikki hankkeessa pilotoidaan Naloksonin jaon uutta toimintamalli, jolla ehkäistään huumekuolemia.
 - Lisäksi mallinnetaan nuorten päihdekatkaisua. Alaikäisten hoidossa on usein haasteena se, että nuori ei koe päihdeidenkäyttöään ongelmallisena, eikä siten koe tarvitsevansa hoitoa. Alaikäiset myös useimmiten peittelevät/salaavat päihdeidenkäyttöään välttääkseen lastensuojeluilmoituksen kohteeksi joutumisen.

4. **Yhteistyön tiivistäminen viranomaisten ja järjestöjen kanssa:** kehitetään selkeät toimintamallit poliisin ja ensihoidon yhteistyöhön avun hälyttämisen esteiden vähentämiseksi, hyödynnetään kokemusasiantuntijuutta palvelujen suunnittelussa
Vastaus:
 - Työskentely Uniikki -hankkeessa toteutetaan yhdessä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa, kolmannen sektorin ja virkavallan kanssa yhteistyön vahvistamiseksi. Kehittämisessä mukana on myös kokemusasiantuntija. Yhdessä kokemusasiantuntijan ja oppilaitosten kanssa yhteistyössä tavoitteena on madaltaa hoitoon hakeutumisen kynnyksiä ja vähentää päihdeiden aiheuttamaa stigmaa, erilaisin kampanjoin ja nuorille kohdistetuilla tilaisuuksien avulla sekä ammattilaisten tietoisuuden lisäämisellä.

5. **Stigman vähentäminen:** koulutetaan henkilöstöä kohtaamaan huumeita käyttäviä ihmisiä kunnioittavasti ja tuomitsevuutta vähentäen, lisätään viestintää huumekuolemien ehkäisystä ja hoitoon hakeutumisesta
Vastaus:
 - Pohjanmaan hyvinvointialue on mukana myös kansallisessa konsortiossa osaamisen vahvistamisessa valituin menetelmä koulutusten myötä. Osaaminen kohdistetaan perustason palveluihin eli matalan kynnyksen palveluihin. Erityinen painotus nuorten suojelemiseen: tehostetaan varhaista tukea, päihdeseulontoja, perhetyötä ja yhteistyötä kuntien nuorisopalveluiden kanssa sekä panostetaan laadukkaaseen päihdekasvatukseen
 - Pohjanmaan hyvinvointialue käynnistää selvityksen päihdehuollon sisäisestä koulutustarjonnasta. Tavoitteena, että päihdetyötä tekevät ammattilaiset aloittaa kouluttamaan organisaation sisällä muita ammattilaisia riippuvuussairauteen liittyen. Koulutuksiin haetaan osallistumaan muita ammattilaisia, kuin mielenterveys- ja päihdetyön työntekijöitä. Ennaltaehkäisevään päihdetyöhön on tehtynä mm. puheeksi ottoon ja tunnistamiseen liittyen materiaalia laatuporttiin.

6. **Lisäksi on tärkeää, että vieroitushoitoon pääsee nopeasti.** Mikäli asiakas joutuu jonottamaan vieroitukseen pitkään, menetetään potentiaalisesti paras hetki vieroituksen onnistumiseksi. Myös nivelvaihe vieroituksesta kuntoutukseen on saatava sujuvaksi ja kuntoutusjaksot riittävän pitkiä.

Vastaus:

- Vieroitushoitoon pääsy Pohjanmaalla on hyvä. Asiakkaan ei tarvitse jonottaa katkaisuhoidon, vaan asiakas saa ottaa itse yhteyttä yksikköön.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on alkanut Uniikki hanke, joka kuuluu STM rahoittamaan Elossa- nuorten huumekuolemien ehkäisy ohjelmaan. Hankesuunnitelmaa on edellyttänyt alueemme nykytilanteen kartoitus nuorten huumetilanteen osalta. Pohjanmaan hyvinvointialueen hankesuunnitelmassa pääpaino on alaikäisissä mutta ulottaa osassa toimenpiteissä 25 ikävuoteen asti. Tavoitteena selkeyttää nuorten päihdepalvelua, luoda toimintamalli hoitoonohjaukseen, vahvistaa ammattilaisten osaamista, yhtenäistää kirjaamista, ottaa uusia käytäntöjä huumekuolemien ehkäisemiseksi käyttöön sekä vähentää huumeiden käyttäjien stigmaa. Hankkeessa toteutetaan THL:n ja PALKO suosituksia.

Huomioitavaa on, että Pohjanmaan hyvinvointialueellamme on meneillään ja alkamassa muitakin rahoituksen saaneita ilmiöön liittyviä hankkeita mm. Vakavan nuorisorikollisuuden torjuminen Pohjanmaalla, Vahvempia yhdessä - Ehkäisevän päihdetyön hanke työikäisille, jälkihuoltoon liittyvä Jotep hanke, Voima Verkko lastensuojeluun sekä C-hepatiitin eliminointiin liittyvä hanke.

Sektorijohtaja työikäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/7811/00.02.00/2025

Valmistelija Penttinen Erkki

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 12 79. Aloite huumekuolemien ehkäisemiseksi Pohjanmaan hyvinvointialueella, Vihreät

Jakelu

41

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Henkilöstöressurssien tehokkaampi käyttö hyvinvointialueella, RKP

Aluehallitus 04.05.2026 § 116

Valmistelija Orava Marjo
Nåls Carina
Svartsjö Sofia
Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Useat RKP:n aluevaltuutetut tuovat aluevaltuuston kokouksessa 6.10.2025 jättämässään valtuustoaloitteessa esiin useita tärkeitä kysymyksiä siitä, miten hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä voitaisiin käyttää tehokkaammin ja tarkoituksenmukaisemmin. Aloitteessa käsitellään kysymyksiä, jotka koskevat Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön määrää, työnjakoa ja resurssien käyttöä. Valtuustoaloitteeseen annettavassa vastauksessa valaistetaan niitä toimenpiteitä, joihin hyvinvointialue on ryhtynyt toiminnan alusta lähtien ja jotka ovat olleet osa professiojohtotyötä henkilöstön saatavuuden ja ammattiryhmien välisen tarkoituksenmukaisen työnjaon turvaamiseksi. Hyvinvointialue on pystynyt määrätietoisesti työn avulla vähentämään henkilöstöpalvelujen ostamisen tarvetta. Henkilöstön saatavuus on vähitellen parantunut, vaikka joissakin ammattiryhmissä henkilöstöstä on edelleen pulaa.

hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Aluevaltuusto 18.05.2026

ÖVPH/6298/00.02.00/2025

Valmistelija Orava Marjo
Nåls Carina
Svartsjö Sofia
Suikkanen Juha
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Liitteet

- Liite 13 73. Henkilöstöressurssien tehokkaampi käyttö hyvinvointialueella
- Liite 14 HENKILÖSTÖRESSURSSIEN TEHOKKAAMPI KÄYTTÖ
HYVINVOINTIALUEELLA - vastaus valtuustoaloitteeseen

Jakelu

42

Kysymyksiä, aloitteita ja ilmoituksia

Aluevaltuusto 18.05.2026

Mahdolliset kysymykset, aloitteet ja ilmoitukset.

Päätös:

43

Kokouksen päättäminen

Aluevaltuusto 18.05.2026

Kokouksen päättäminen.

Päätös: